

Alexandre, pastor bo

Antoni López Quiles

Alexandre Alapont ens ha deixat per a descansar en el si del Pare. La nostra pregària pel seu descans etern. No per casualitat va ser batejat amb el nom d'Alexandre, «el protector d'hòmens», perquè ja de ben jovenet es va sentir cridat a ser missioner i, a penes ordenat (el recordatori, en plena dècada dels cinquanta, tot en valencià), partí a terra de missions. Jo el vaig conèixer en Zimbàbue (en versió original, Zimbabwe), antiga Rhodèsia del Sud, en ple

exercici de la seua funció com a missioner; poques coses li conec d'abans, llevant les que ell em contà personalment.

Era el mes de setembre, de cara a l'estiu; les cascades Victòria registraven poca caiguda d'aigües: espectaculars, de totes maneres. En la missió de Santa Maria de Hwange el vaig descobrir en l'exercici d'una activitat intensa. La missió, a banda d'una parròquia que tenia dèsset llocs de cult, i un territori tan extens com tota l'arxidiòcesi de València, hi havia un hospital que mostrava per totes parts l'acció del nostre missioner (per exemple, llençols, cobertors, etc., tot duia la marca de l'hospital La Fe de València), una escola que educava i donava menjar a més de set-cents xiquets de la parròquia, i un cementeri, molt important perquè estava enclavat en territori en què la religió majoritària era l'animista. L'hospital acabava d'adquirir una llavadora industrial per als llençols perquè estàvem en moments durs d'expansió de la SIDA i convenia molt la protecció perquè la proporció de contagiats era elevadíssima; amb moltes dificultats va aconseguir diners per a sufragar la construcció d'una tanca al voltant del cementeri per a evitar que els animals xafaren les tombes dels difunts. L'assistència a la missa dominical era massiva i molt festiva. Molts fidels havien de caminar uns quants quilòmetres, però a les 7 del matí ja estaven a punt per a preparar cants i lectures per a l'eucaristia. La processó d'entrada i moltes parts de la missa la celebraven ballant, i la missa era una autèntica festa. La túnica dels escolanets era de colors molt arrelats al terreny.

Ell intentà sempre que l'estil i la decoració dels temples que construï foren coherents amb els del país; eixits de les seues entranyes: només tres colors, per exemple (negre, roig i blanc), o els sagraris molt a la manera de la terra, casulles amb dissenys locals, etc. El pare Alexandre explicava com se sentia en els anys cinquanta quan havia de celebrar, enmig de la selva, amb casulles de guitarra, d'esquena a la gent, en llatí i amb música d'orgue. Ens digué que els sacerdots jòvens, enviats a estudiar a Roma, es dedicaven a romanitzar els estils...

No tot era romanitzable. Les capelles, extremadament rudimentàries i disperses pel bosc, no donaven lloc a cap efusió estètica. Alguns troncs per terra, devorats pels exèrcits de voraçs tèrmits feien les funcions de bancs per a celebracions pràcticament a l'aire lliure perquè les construccions en fusta no duraven gens. Permeteu-me contar-vos una anècdota personal. Era el dia 29 de setembre, i Alexandre explicà als fidels que era la festa de Sant Miquel, patró del meu poble. El costum litúrgic era que els assistents formularen improvisadament les pregàries dels fidels, i en aquell ambient amb tanta misèria com esperança, una dona pregà per les necessitats del meu poble. Pensí només en les sobres del menjar d'un dia festiu en el meu poble, i se m'esgarrà el cor.

Immediatament t'adonaves que era molt estimat. Els crits reiterats de iFader Alexander! l'acompanyaven per allà a on anava: hospital, escola, capelles. Un seminariste que ja deu portar molts anys d'ordenat vingué amb la comitiva tot el viatge; però en tenia més.

Des del seu màxim arrelament a la nostra terra, a la nostra gent i a la nostra llengua, dugué a terme (iell, completament a soles!) la traducció de la Bíblia, missal i leccionaris a la llengua nambya, llengua bantu pròpia del territori de la missió, un ingent treball d'inculturació de la Paraula de Déu. No cal dir les dificultats amb què entropessà, junt amb molts altres problemes, per l'absència de conceptes abstractes. Li formulí, entre altres qüestions, com havia resolt la traducció d'Ap 5, 11 («i eren milers de milers, miríades de miríades d'àngels») i em respongué que la idea que expressava una quantitat incomptable era la de «tèrmits» i que ara el concepte s'havia resemantitzat per a referir-lo als àngels. La pregunta potser era rebuscada, però no apareix tant en la Bíblia, però la resposta, al costat de les que he apuntat, acredita la capacitat d'inculturar del missioner valencià. Crec recordar que va ser l'Ajuntament de l'Alcúdia (i no sé si la Generalitat) qui se'n feu càrrec de l'edició. I ara que està de moda, vos conte com patia per les discussions OCTUBRE - DESEMBRE 2023 / CRESOL / 49 sobre l'accent del nom de la capital. Ell introduí la grafia valenciana «ny» en l'escriptura de la llengua nambya.

Alexandre Alapont va patir una infecció greu a causa de l'aigua del riu Zambezi, el de les cascades, que travessa el territori de la missió. Després de recuperat, li oferiren quedar-se en València, però ell va decidir tornar a la missió.

Incombustible home de Déu i portador d'esperança. Ara se n'ha anat a la casa del Pare. Descanse en una ben guanyada pau i que el Senyor el tinga en la seua glòria.

Publicat en Cresol, n.48, octubre-desembre 2023